

**คุณภาพชีวิต ปัญหาและความต้องการของผู้พิการในเขตพื้นที่รับผิดชอบขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าช้าง
จังหวัดจันทบุรี**

Quality of life, problems and needs of disabled people under the responsibility of Thachang
Subdistrict Administrative Organization, Chanthaburi, Thailand

ยศพล เหลืองโสมนภา, สค.ม. (สังคมศาสตร์และสาธารณสุข)

สาคร พร้อมเพราะ, กศ.ม. (จิตวิทยาแนะแนว)

สุกัญญา ชันวิเศษ, พย.บ.

บทคัดย่อ

การส่งเสริมคุณภาพชีวิตผู้พิการเป็นบทบาทที่สำคัญของทุกองค์กรภาครัฐที่เกี่ยวข้อง การศึกษานี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา คุณภาพชีวิต ปัญหาและความต้องการของผู้พิการในเขตพื้นที่รับผิดชอบขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าช้าง จันทบุรี โดยใช้รูปแบบการวิจัยผสมระหว่างการวิจัยเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ ในการศึกษาเชิงปริมาณและการศึกษาจากประชากรผู้พิการ ทุกคนที่อาศัยอยู่ในเขตพื้นที่รับผิดชอบขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าช้าง จังหวัดจันทบุรี ซึ่งแบ่งออกเป็นสองส่วนได้แก่ ผู้พิการทางการมองเห็น ทางกายและการเคลื่อนไหวทั้งหมดจำนวน 64 คน และผู้พิการทางสติปัญญาหรือการเรียนรู้ซึ่งจะเก็บข้อมูลผ่านจากผู้ดูแลทั้งหมดจำนวน 16 คน รวมทั้งสิ้นจำนวน 80 คน ส่วนการศึกษาเชิงคุณภาพจะศึกษาจากตัวอย่างผู้พิการทางการมองเห็น ทางกายและการเคลื่อนไหวจำนวน 10 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยแบ่งออกเป็นเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเชิงปริมาณได้แก่ 1)แบบสัมภาษณ์ข้อมูลทั่วไป 2)แบบสัมภาษณ์คุณภาพชีวิตขององค์การอนามัยโลกชุดย่อภาษาไทย (WHOQOL-BREF-THAI 26) ที่พัฒนาขึ้นโดยสุวัฒน์ มหัตถรัตน์กุล และคณะ (2540) มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.84 ผู้วิจัยได้ทำการหาค่าความเชื่อมั่น ทั้งฉบับอีกครั้งขณะเก็บข้อมูลจริงได้ความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.86 3) แบบสัมภาษณ์ปัญหาและความต้องการของผู้พิการซึ่งเป็นแบบสัมภาษณ์ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง ส่วนเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเชิงคุณภาพได้แก่ แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง เก็บข้อมูลด้วยการสัมภาษณ์เชิงลึก(In - dept interview) การศึกษาครั้งนี้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลในระหว่างเดือน มีนาคม พ.ศ. 2552 ถึงเดือนมิถุนายน พ.ศ. 2552 วิเคราะห์ข้อมูลจากการวิจัยเชิงปริมาณในส่วนข้อมูลทั่วไป ข้อมูลคุณภาพชีวิต ข้อมูลปัญหาและความต้องการด้วยสถิติแจกแจงความถี่ ร้อยละ วิเคราะห์หาปัจจัยทำนายคุณภาพชีวิตของผู้พิการด้วยสถิติ Standard multiple regression analysis วิเคราะห์ข้อมูลจากการวิจัยเชิงคุณภาพ ด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis)

ผลการศึกษาพบว่า

ผู้พิการทางการมองเห็น ทางกายและการเคลื่อนไหวในเขตพื้นที่รับผิดชอบขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าช้าง ส่วนใหญ่มีระดับคุณภาพชีวิตโดยรวมและรายด้านในระดับปานกลาง ร้อยละ 29.7% ของผู้พิการทางการมองเห็น ทางกายและการเคลื่อนไหวและร้อยละ 37.5 ของผู้พิการทางสติปัญญาหรือการเรียนรู้ส่วนใหญ่มีปัญหาอยากให้องค์การบริหารส่วนตำบลท่าช้างช่วยแก้ไข โดยปัญหาที่ผู้พิการทั้งสองกลุ่มอยากให้แก้ไขมากที่สุดได้แก่ ปัญหาทางสุขภาพที่เป็นอยู่ ผู้พิการทางการมองเห็น ทางกายและการเคลื่อนไหวส่วนใหญ่ต้องการได้รับการสนับสนุนบางประการจากองค์การบริหารส่วนตำบลท่าช้าง โดยประเด็นที่ต้องการสนับสนุนมากที่สุดได้แก่ การจัดหาอาชีพ(ร้อยละ 39.4%) รองลงมาได้แก่ การจัดสวัสดิการผู้พิการ(12.1%) ส่วนผู้พิการทางสติปัญญาหรือการเรียนรู้ ต้องการได้รับการสนับสนุนบางประการจากองค์การบริหารส่วนตำบลท่าช้าง โดยประเด็นที่ต้องการสนับสนุนมากที่สุดได้แก่ การจัดกิจกรรมกระตุ้นพัฒนาการ(ร้อยละ 33.4%) ในส่วนของปัจจัยคุณภาพชีวิตพบว่า ปัจจัยการเข้าร่วมกิจกรรมของชุมชนและรายได้สามารถทำนาย คุณภาพชีวิตของผู้พิการทางกายและการเคลื่อนไหวได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยทั้งสองปัจจัยนี้สามารถร่วมกัน

ทำนายคุณภาพชีวิตของผู้พิการทางและการเคลื่อนไหวได้ร้อยละ 16 ผลการศึกษาเชิงคุณภาพพบว่า ผู้พิการมีข้อเสนอในประเด็นต่างๆ ที่อยากใหช่วยเหลือในเรื่องการจัดทำอาชีพดังนี้ 1) การสนับสนุนเรื่องเงินทุนในการประกอบอาชีพ 2) คำแนะนำในเรื่องการจัดทำอาชีพต่อยอดจากเงินกองทุนที่ได้จากองค์การบริหารส่วนตำบลท่าช้าง 3) การหาอาชีพเสริม

ผลการศึกษาครั้งนี้มีข้อเสนอแนะว่า องค์การบริหารส่วนตำบลควรจัดกิจกรรมหรือเวทีให้ผู้พิการมีส่วนร่วมกิจกรรมของชุมชนในรูปแบบต่างๆ ที่เหมาะสมกับความพิการที่มีอยู่ ควรหยิบยกเรื่องการส่งเสริมอาชีพขึ้นมาใหม่อีกครั้ง หลังจากที่เคยปฏิบัติไปแล้วครั้งหนึ่ง โดยอาจจะมีการจัดทำเวทีประชุมคณะกรรมการสร้างอาชีพของผู้พิการ เพื่อระดมหารูปแบบการส่งเสริมที่เหมาะสมกับท้องถิ่นและศักยภาพของผู้พิการที่แท้จริง และสุดท้ายควรดูแลให้ผู้พิการได้รับสวัสดิการ โดยเฉพาะเรื่องเงินสวัสดิการที่ควรจัดให้ผู้พิการตรงตามเวลาอย่างทั่วถึง

คำสำคัญ: คุณภาพชีวิต / ปัญหาและความต้องการ / ผู้พิการ / องค์การบริหารส่วนตำบล